

TE AROHA PUMAU.

He korero kua tawhitotia ki te pakeha otira kaore ano ki te Maori, te whakarerenga a Pirinihi Ohaka (Oscar) tamaiti a te Kingi o Huitini (Sweden), i tona karauna, i tona aroha ki tana whaiaipo, i te kore ona matua e whakaae kia moe ia i taua wahine ware.

He maha nga wahine e noho ana i roto i te whare-kingi i Huitini, hei hoa mo te Kuini, hei mahi hoki i ana mahi, ko etahi o aua wahine he momo kingi, he momo rangatira, ko etahi he ware noa iho. I roto i te rarangi ware a Mihi Manga (Miss Munck), he kotiro tino pai atu te ahua. Ehara te ataahua o Mihi Manga i te mea no waho anake, engari no waho tae atu hoki ki roto, no te mea he wahine tino whakapono ia. Tera ano tetahi mea i tino kake ai tona pai, ara he reo-reka ki te waiata. Ka pai te ahua, ka painga whakaro, ka teka te reo, ka tino kino te haere!

I tetahi ra ka rongo te kuini i taua kotiro e waiata ana, tetahi reo tino reka atu, ko taua kotiro ia kaore i mohio kei te whakarongo te tangata ki ia. I runga i enei painga o taua kotiro, ka arohaina e Pirinihi Ohaka, tama a te kingi.

I tetahi ra, i te mea kua tino kaha te aroha o Pirinihi Ohaka, ka whakauturia e ia ki ona matua. Te tino ririga o te kingi me te kuini o Huitini, ka mea e kore rawa raua e whakaae, i te mea ehara a Mihi Manga i te momo kingi. Ko Ohaka hei kingi i muri i tona papa, a ki te moe ia i a Mihi Manga ka he to ratou kauwhau kingi; he mea whakama rawa ki a ratou. Otira kaore i ta-matamate te whakaro me te aroha o te pirinihi. I mea ia ki ona matua, hei aha mana te kingitanga, te torona, te karauna, kei runga noa ake i enei mea katoa a Mihi Manga. Ka tukua e ia tona turanga kingi mo tona teina. He nui te pouritanga o ona matua. I mea raua ki a Mihi Manga kia kaua rawa e korero atu ki ta raua tamaiti, e titiro noa atu ranei. Ko te pirinihi i tonoa kia eke ki runga manuao, kia haere ki nga whenua, me kore noa e ngaro tona aroha, e wareware ranei ona whakaro ki tona whaiaipo.

I a Mihi Manga te papa-a-Hikitai. Hua noa i tuku atu a i tona ngakau me ona whakaro katoa ki te tama a te kingi tera ano e ata whiriwhiria, tena ko tenei i runga tonu e haere ana ka whakakore mai ia e nga matua o te pirinihi i runga i tona taha ware. Me he mea he kotiro maori tenei kua waiatatia te mea nei na:—

Na te aha ra
I kore ai e paingia,

He ware pea
No taku kaupapa e...!

He roa te ngaromanga katahi ka hoki ki te kainga. Hua noa nga matua kua wareware, kaore, katahi ra ka tino nekehia atu. I runga i te kaha o te pirinihi ka whakaae tona papa, engari kaua te ingoa pirinihihe hei eke ki runga i a Mihi Manga, me ki ia he wahine i na te pirinihi. I tino riri a Pirinihi Ohaka ki tenei tikanga a tona papa. Kaore ia i whakaae kia kua te wahine i arohatia e ia i runga ake i nga wahine katoa i te ao he wahine iti, engari me ki tonu ko tana wahine rangatira, i te mea hoki kaore ona hiahia ki tetahi atu wahine i te ao katoa, ahakoa momo kingi. Ka tohe te pirinihi, me te kaha tonu ona matua ki te whakakore; ko ta wai ra akuanei e tutuki, me ata tatari e tatou.

He tangata pirangi nui te kingi ki te waiata, ki nga mahi whakatangitangi; i tuituhia ano e ia etahi waiata me nga rangi. I tetahi po ka karangatia e te kuini he po ngahau ki te whare kingi, he waiata he whakatangitangi nga mahi. Ko Mihi Manga tetahi o nga kai-waiata; i whiriwhiria e ia ko te tino waiata kai-ngakau a te kingi he waiata mana. Ko taua waiata, he waiata aroha, pouiri te tu o nga kupu, a i te waiatatanga a taua ki tiro, i te aroha pea e ngau kino ana i tona ngakau, i tona kite atu hoki i tona whaiaipo pirinihi, i tino pai atu, he hanga whaka-aroha, ngoto ana ki roto ki nga ngakau o te hunga e whakarongo ana. I tona nohoanga ki raro ka tuohu ka tangi, me te awahi ano ona ringa ki tona uma. Katahi taru aroha ko te tamahine a te tangata ki te tangi! Mehemea he kotiro maori kua paoa te mea nei na:—

He nui no te aroha
I tangi ai au e...
E rua aku ringa
Ki te tawhi kau ra...!

Kore rawa he waha i kiki, engari i whakama katoa nga kanohi ki te kingi, ki te kuini. Tera kua pa te aroha ki te ngakau o te kingi, i te pai o te waiata a te kotiro e whakaparahakotia ra e ia. Tona whakatikaanga ake ki runga, me te puataata ano te roimata i ona whatu, ka mau ki te ringa o tana tama, o Pirinihi Ohaka, ka arahina ki a Mihi Manga, ka whakaaarabia ake, ka honoa o raua ringaringa. I muri tata iho ka marena ia raua.

E kua ana e nga nu-pepa, ko tenei tangata raua ko tona wahine nga tangata nui atu te hari kei Uropi ahakoa kaore raua i roto i te whare-kingi inaianei. Ta raua tino mahi inaianei he haere ki te kauwhau haere i te aroha o te Karaiti ki te tangata, he atarangi